

Motion till riksdagen 2020/21:2156

av **Hillevi Larsson (S)**

Förbättra pensionssystemet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra pensionssystemet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det är rimligt att alla pensionärer ska få minst 70 % av sin tidigare inkomst i pension. Det målet når vi inte idag. Huvudproblemet är att avsättningarna till pension i yrkesverksam ålder är för låga. Rimligtvis bör nivån höjas upp så mycket som krävs för att alla ska kunna leva på sin pension.

Ett stort problem är vidare att arbetaryrkena är missgynnade i pensionssystemet. Mycket fokus har hamnat på vid vilken ålder man går i pension. Ju äldre desto bättre. Men i tjänstemannayrken börjar man vanligtvis arbeta senare, efter att ha utbildat sig längre, och kroppen tål ofta fler år i yrkeslivet. I arbetaryrkena börjar man ofta jobba i yngre år men kroppen är också slutkörd tidigare och åtskilliga tvingas gå i förtida pension, vilket leder till betydligt lägre pensionsinkomst. Fokus i pensionssystemet borde inte bara ligga på vid vilken ålder man går i pension utan också på hur många år man arbetat.

Ett motiv till att höja pensionsåldern har varit den ökade medellivslängden. För att pengarna i pensionssystemet ska räcka till behöver fler arbeta högre upp i åldrarna. Men vi kan se att personer med högskoleutbildning i genomsnitt lever sex år längre och har fler friska år än de som saknar gymnasieutbildning. För kortutbildade kvinnor sjunker till och med medellivslängden. Risken är att de får färre år som pensionärer med lägre pension, för att andra mer privilegierade grupper lever längre.

Kvinnor i låglöneyrken är också missgynnade i pensionssystemet genom att de kan arbeta ett helt yrkesliv och ändå inte få så mycket mer i pensionskuvertet jämfört med om de inte arbetat alls eller väldigt lite. Detta gäller för övrigt även män i låglöneyrken. Men det är klart fler kvinnor än män som har så låga löner att de senare har svårt att leva på sin pension.

Osäkra anställningar, ojämnt familjeliv, deltid, arbetslöshet, sjukskrivningar och förtidspension leder också till en usel pension. Här kan vi se att både klass och kön spelar in. Arbetarklass och kvinnor drabbas hårdast och får sämst pensioner.

Givetvis behöver villkoren i arbetslivet förbättras, både med bättre arbetsmiljö, arbetsvillkor och löner. Men det räcker inte. Pensionssystemet måste förbättras. Även den som varit sjuk, haft låg lön och osäker inkomst måste kunna försörja sig på ålderns höst.

Premiepensionssystemet har visat sig innehålla stora risker. Förutom att ren bluffverksamhet förekommit så äter höga privata avgifter upp miljardbelopp av våra pensionspengar varje år. Det krävs en ordentlig upprensning bland de oseriösa aktörerna och en översyn av regelverket för att se till att pensionspengarna går till pensionärerna, inte till vinster för privata företag.

Regeringen bör framöver överväga behovet av förbättringar i pensionssystemet med syftet att alla ska kunna leva på sin pension.

Hillevi Larsson (S)